

LA ESPERO

ORGAN FÖR ESPERANTO-
RÖRELSEN I SVERIGE

UTGIVEN AV GEFLE
ESPERANTOFÖRENING

Officiellt organ för Svenska Esperanto-Förbundet (S. E. F.)

N:o 9.
September 1914.

Redaktör:
R. PEHRSSON
Kraftverket, Älvkarleö.

Ansvarig utgivare:
W. WAHLUND
Gävle.

Lösnummer 10 öre.
Årsprenumeration 1:20 kr.
Annonspris 5 öre pr mm.

La krizo.

La granda milito perforte ĉesigis preskaŭ ĉiujn amikajn rilatojn inter la eŭropaj nacioj. Kaj karakteriza sekvo de la milito estos dum jardekoj reciproke malamikaj kaj senfidaj sentoj inter la militintaj popoloj. La individuoj fariĝas trompataj de siaj antipatio kaj simpatio — juĝante malprave pri homoj el aliaj nacioj. Jen domaĝo eĉ pli granda ol la milito mem, kiu havos relative mallongan daŭron kvankam ni ne povas nun taksi tiun tempdaŭron.

Kia estos nun la rolo de Esperanto kaj de la esperantistoj? Nu, unue ni estu trankvilaj, kaj ĉiam ni esperu — okazu kio ajn. Ni ne kondamnu iun ajn popolon, eĉ ne se individuoj agus malprave laŭ nia persona opinio. La homoj ĝenerale estas bonaj, eĉ kiam individuoj estas venkataj de pli-malpli laŭdindaj pasioj. Sed ni komprenu, ke nun komenciĝas nova periodo en nia movado. Grandegaj internaciaj manifestacioj estos apenaŭ eblaj dum multe da jaroj kiam la vundoj ankoraŭ estos doloraj, kaj la entuziasmo por intimigi la popolojn estos malpli ĝenerala ol dum pasintaj lastaj jardekoj da paco. La mondkongreso en Parizo ne fariĝis al ni pli ol bela iluzio — ĥimero. Ĝia grandioza nombro da aliĝintoj fariĝis nur evidenta atesto pri la vasteco de la esperantomovado en 1914.

La granda milito evidente ŝajnas kiel paraliziga bato por la esperantomovado. Malfacile estas fari detalajn konjektojn pri la estonto. Sed ekzistas kelkmilo da homoj, al kiuj Esperanto estas necesa, kaj ili daŭ-

ros uzi la helplingvon por internaciaj rilatoj. Tamen ni povas supozi ke tendenco, nun malmulte konsiderata, de post nun pligraviĝos en la esperantomovado. La rolo de naciaj »mondlingvoj» devos estiĝi malpli grava ol nun.. Ju pli granda la ĝenerala malsimpatio estos inter nacioj, des malpli oni konsentos cedi al fremda lingvo iom da supereco. Sed la nacioj daŭre bezonos komunikadon ĉiu kun aliaj. Oni postulos en propra lando uzon de la nacia lingvo, kaj — ĉar tia postulo ne estos ĉiam plenumbla — oni devos preferi Esperanton anstataŭ, ekzemple, en Germanujo la anglan lingvon aŭ la francan. Oni pensos: »nia lando ne estas ies vasalŝtato; kial ni en propra lando uzus fremdan lingvon, dum oni fremdlande ne akceptas la nian.» Por neŭtrala facile uzebla lingvo la cirkonstancoj estos relative favoraj dum tia stato — ĝin oni povas apliki en la internaciaj rilatoj, konservante indan estimon por nacia lingvo.

Espereble niaj ĝeneralaj organizaĵoj travivos la nunan krizon, pretaĵ por rekomenci post la milito la agadon, nun malhelpatan pro diversaj malfacilaĵoj. Ĝiaokaze — la estonto estas nia. Iom post iom, kiam la sentoj plikvietiĝos, kreskos nia adeptaro.

Rigardanto.

En Hotelo.

Unua gasto: — Ho, fil jen estas ero de kombilo en mia supo!

Dua gasto: — Ĉu vi volas, ke por dudek centimoj oni tien metu tutan kombilon?

Livsgätör.

Pärlestänk och fläktar från Österlandet

III.

Vi ha i en föregående artikel sett några exempel på Grimms lag. Enligt denna lag finna vi överallt, där vi i sanskrit, i grekiskan, latinet, keltiskan och slaviskan ha ett t, i gotiskan, angelsachsiskan och engelskan ett aspirerat t eller th, och i tyskan ett d. Med denna regel kunna vi, enligt prof. Max Müller, dock gå ännu ett steg. Ändelsen för participium perfekt bildas, säger han, i alla indoeuropeiska språk med t. Sålunda ha vi i sanskrit av *yug*, förena, *yuketa* förenad, liksom vi ha av latinets *jungo*, jag förenar, *junctus*. Om alltså vår regel att t blir i engelskan th och i tyskan d är riktig, så måste detta participets t visa sig i engelskan som th och i tyskan som d. Det måste alltså bli i engelskan *death* icke *dead* och i tyskan *tot*, icke *Tod*. I substantiven *death* och *Tod* ha vi å andra sidan fullkomligt regelrätt och i harmoni med Grimms lag th i engelskan och d i tyskan, som motsvarar t i ett i många germanska språk välbekant suffix tu, som användes till bildandet av abstrakta och andra nomina. I många fall gör detta suffix tu sanskrit att accenten är på ordets rot del. Så ha vi av *vas*, glänsa, *vas-tu*, glänsande eller morgon. Av *vas*, bo, ha vi *västtu* bostad. Ofta faller dock accenten i sanskrit liksom i grekiskan på sista bokstaven, som i *ritu*, årstid, *gätu*, gående, gängstig. Vid bildandet av abstrakta nomina är samma suffix tu mycket vanligt i latinet i sådana ord

som *status* av *stá*, *stá*, *tactus*, beröring, av tangere o. s. v. Med tillhjälp av samma suffix bildade gotiskan *dauthu-s*, död, och här visar sig åter vår regel som riktig och det ursprungliga *t* framträder som *th*. Varför då, fråga vi, har Grimms lag överträtts vid participerna *dead* och *tot* och följts i substantiven *death* och *Tod*? Varför kallar man den på det hela taget en lag, när den är så lätt att överträda? Men skall knappt tro mig, säger professor Max Müller, när jag berättar, att orsaken, varför i *dead* och *tot* det participala *t* förvandlats till *d* och *t* icke till *th* och *d* och varför i *death* och *Tod* det ursprungliga *t* blivit *th* och *d*, upptäckts i Indien och det i ett språk sådant det talades där för tre och fyra tusen år sedan. Det är en allmän regel i det gamla indiska språket, att accenten måste falla på vokalen efter participets *t*. Vi måste därför uttala *yuktá*, *kritá*, *dattá*. I många substantiv på *tu* faller accenten dock, som vi sågo, på stavelsen före *t*. Alltså *vástu*, *krátu* o. s. v. Överallt där accenten i det gamla sanskrit faller på vokalen efter *t*, som hos participerna, där gäller icke Grimms lag; *t* blir således icke *th* i engelskan och *d* i tyskan, utan *d* i engelskan och *t* i tyskan. Men överallt, där accenten faller före *t*, gäller Grimms lag och *t* blir i engelskan *th* och i tyskan *d*, så att *death* och *Tod* uppstå. Grimms lag överträdades således ej, utan *bekräftades* genom en ny lag, som träder i kraft och ytterligare visar den underbara regelbundenheten i språkets utveckling — en regelbundenhet, som, när vi bli fullt medvetna därom, blir nästan otrolig. Samma hemliga inflytanden, som voro verksamma vid uppkomsten av sådana ord som *dead* och *death* eller *tot* och *Tod*, ha verkat på samma sätt i liknande fall. De, och de allena, ge oss anledning till skillnaden i orden »jagd» och »gejagt» »siede» och »gesotten», där vi i fornhögtyskan ha *siodan*, *söd*, men *sutum*, *gisotan*.

Det är verkligen intressant att följa professor Max Müllers undersökningar. Han har fäst vår uppmärksamhet på denna punkt för att visa oss, hur nära ett språk, som sanskrit, verkligen står oss. Ett dött språk eller något ännu äldre av dess förfäder spökar allttjämt i de dunkla ställena i vårt eget språk. Ehuru det är dött, talas det allttjämt. Sanskrit upphörde redan i tredje århundradet f. Kr. att vara ett talat språk. Redan då voro icke dess accenter

vad de hade varit i vedatiderna. I stället för att vara så komplicerade som i grekiskan, ha de blivit förenklade som i latinet eller engelskan. Vi ha icke ens vetat, att sanskrit någonsin uttalats efter stränga accentregler, förrän vi blevo bekanta med vedatidens litteratur. Där och endast där voro accenterna angivna i våra handskrifter och blevo förklarade för oss av Indiens gamla grammatiker, vilka skrevo sina grammatiker omkring år 500 f. Kr. Dock måste man göra sig en föreställning även därom, huru många århundraden, om icke årtusenden, germaniskan har varit en skild och oavhängig gren av det ariska språket, vilket vid Donau talades som gotiska, vid Elbe som saechsiska och vid Themsens stränder som angelsachsiska. Man måste föreställa sig detta språks fria och oberoende utveckling i dessa riken och vidare söka begripa, att en så underordnad punkt i den tyska grammatiken, som participernas *t* och de abstrakta substantivens *d*, ännu allttjämt står under herraväldet av en accentväxling från den sista till den näst sista stavelsen, som för tusentals år sedan i Pandschäbs dalar ägt rum i vedadiktarnes språk. Är det icke underbarare än en spökhistoria av Rider Haggard? Reser sig icke håret på oss, när vi se ett dött språk stå så levande framför oss? Vi ha läst om ett brev, som från Mahätmas i Tibet flugit genom luften från Shana till Kalkutta och till London. Och det gör sig mycket bra i en roman. Men här ha vi i den nyktra verkligheten till och med det gamla vedaspråkets accenter genom årtusenden flygande från Satledsch till Rhen, så att vi måste skriva *Tod*, men *tot*; *Jagd*, men *gejagt*; *sieden*, men *gesotten*; *leide*, men *gelitten* — helt enkelt emedan ett par mörkhyade poeter i den ariska rasens gemensamma hem i Asien behagade uttrycka t. ex. adjektivet död med *dhutá* och substantivet död med *dhavátu*. Det är i sanning underbart. Våra språk ha fått sin struktur i andra världsdelar och stå i ett fullständigt beroende av gångna generationer. Därför att några diktare i Orientens leende trakter sedan urminnes tider behagat lägga tonvikten på ett särskilt sätt, så skola vi nu efter årtusenden sinom årtusenden vara tvungna att rätta oss därefter i vårt språk. Vi måste med eller mot vår vilja följa de givna lagarna. Kom sedan och säg, att språken äro fristående skapelser, oberoende av varandra! An-

dra orientaliska språk ha likaså förlorat sin avlägsenhet och ha på ett eller annat sätt flutit in i det moderna tänkandets sjudande kittel. En mycket nära frändskap har upptäckts mellan det mesopotamiska rikets språk och de s. k. semitiska språken, som ännu talas av araber, syrier och judar. Det organiska sambandet mellan de olika språken i världen framträder i våra dagar allt mer och mer. Men samtidigt därmed framträder även tanken på ett världsspråk, ett språk, som skulle svetsa ihop de brustna länkarna, slå en brygga mellan de åtskilda folken i världen. Världsspråkproblemet har fått aktualitet. Det har trätt i förgrunden. Men ej nog därmed, det har även kommit närmare sin definitiva och praktiska lösning i — *Esperanto*. Esperanto har utfört ett stordåd. Det har enat alla världens skiftande raser, i ett slag förenat dem alla. I ekvatorns heta trakter, vid nordens kalla stränder, i östan och västan, överallt ljuder nu Esperanto. Men ingenstades har Esperanto så blivit dagens evangelium, som i Österlandet. Över 200,000 människor ha där nu omfattat Esperanto. Det är *bahanerna*, som i den uppgående solens strålgans funnit Esperanto, som för dem blivit en helig sak. Esperanto hartjänat Orientens folk, och Esperantos gröna, femuddiga stjärna lyser nu vägen för millioner i Österlandet. Hinduer, perser, kineser och alla andra brokiga folkslag i Orienten ha famnats av Esperanto. Esperanto lyser nu även från Österlandet, våra ariska ras förfäders hem, och dess strålar komma till oss i all sin överväldigande prakt. Pärlestänk och fläktar från Österlandet ännu en gång... Esperanto träder oss nu till mötes i den österländska litteraturen och öppnar nu dörren till den skattkammare, som inom sina murar sluter de rika förråden av konst, tänkande, kunskap och vetande. Det är ett märkligt tidens tecken, att Österlandets litteraturskatter nu bli tillgängliga på Esperanto. Den rikhaltiga kinesiska och japanska litteraturen kunna vi nu lära känna och studera på Esperanto. Esperanto öppnar för oss okända litterära skatter av betagande skönhet. Jag vill blott erinra om, att även Indiens diktarkonung, *Tagore*, denne Österlandets naturtolkare och sångare, som i år fick det litterära Nobelpriset, nu när oss på Esperanto. Även hans arbeten börja utkomma på världsspråket, och man kan sålunda

på Esperanto få njuta av hans ballader och sånger, hans underbara, poesifulla naturskildringar. Livet har gåtor. Är det icke underbart detta faktum, att alla människor över hela världen nu på ett gemensamt språk kunna läsa verk av en Österlandets tänkare och skald? Och icke nog därmed, utan även kunna intränga i de gamla, uråldriga kinesiska skrifterna, i hela den österländska litteraturen? Vi ha sett, hur språket från våra ariska rasföräders hem i Österlandet delat sig och gått upp i olika nationella språk och tungomål. Vi ha sett, hur sedan de uppkomna språken ha skilt sig, men vi ha även sett, att de olika språken ha bevarat sin ursprungliga karaktär, sitt skaplynne och egenart. Den ariska språkfamiljens medlemmar ha visserligen blivit skingrade åt olika håll, men de ha dock aldrig mistat sitt språkliga inre samband, de ha aldrig helt lämnat modersbröset. Och nu kommer Esperanto och förenar dem, för ihop de brustna länkarna till ett helt, och vi förstå varandra åter. Däruti ligger det underbara. Efter årtusenden förenas vi åter, tänka och tala på samma — *modersmål*. Ja, modersmål. Ty, vad är Esperanto annat än vårt modersmål i ordets bästa och vackraste bemärkelse? Esperanto är kronan på verket, det bygger på den fasta grundvalen av gångna generationers lämnade språkskatt, på ur-, forn- och nutid. Det är därför Esperanto går segrande genom världen. Esperanto är sålunda icke ett språk för en viss kategori av människor, hör icke till ett enda folk eller till något kottteri av lingvister och är icke till endast för vetenskapsmän. Nej. Det förökar *alla* folk och raser, hela världens mångskiftande litteraturskatter öppnas genom Esperanto, alla jordens folk enas i Esperanto. Genom sekternas dimmor bryter ljuset dock slutligen fram. Redan skönjas i öster den gryende dagens strålar..

Esperanto blev strålnippets fokus, Esperanto blev världsspråket, blev språket för alla jordens blandade folk och raser. Varför det blev det, varför Esperanto blev språket för hela mänskligheten, förstå vi nu fullt klart. Livet har gåtor, men livet själv ger också gåtornas lösning.

Teodor Rosengren.

Bär Esperantostjärnan!

Litel grammatik.

Om ackusativobjektet.

Där finnas stötestenar även vid studiet av Esperanto, det få många erfara som, ofta på grund av överdrivna påståenden från esperantisters sida, tro sig utan förkunskaper kunna lära sig Esperanto på ett par månader. Det största felet till att många på detta sätt finna sig ha räknat fel och kanske därför genast uppges försöket att lära sig språket, ligger emellertid ej hos Esperanto. Det är först och främst den vanliga absoluta bristen på all kunskap i svenska språket, som för de flesta är det största hindret. Därjämte bör man besinna, på vilket primitivt sätt undervisningen i Esperanto ännu måste bedrivas. Under det man för andra språk beräknar årtal av systematisk undervisning, skall Esperanto kunna inläras på en kurs om ett par tre månader med kanske ett par timmars lektion varje vecka och ofta ledd av en person som icke är språkman.

Att det oaktat så pass goda resultat uppnås, är ett utomordentligt bevis på Esperantos lättlärdhet.

En regel, som förefaller den i svenska språkläran mindre försigkomne nybörjaren åtskilligt svår, är den som säger, att ackusativobjektet skall ha ändelsen *n*. Men lika svårt som det är att genom inpluggandet av några regler lära sig den, lika lätt är dess användning, om man förstärker vad ackusativobjektet innebär. Och detta är ej hälften så svårt som det ser ut. I svenskan är det så att denna objektsform av ett substantiv (tingord) är lika med grundformen och således ej skiljer sig från denna till utseendet. Men på ett ställe finns den dock kvar i svenskan, nämligen vid de s. k. personliga pronomen (jag, du, han o. s. v.) och härav skola vi begagna oss för att söka reda ut saken.

Tag t. ex. en sats sådan som: »Läraren slog gossen». Utbyta vi nu »läraren» mot ett personligt pronomen, få vi »han slog gossen.» Men göra vi detsamma med gossen, få vi icke »han slog han» utan »han slog *honom*.» Varför? Jo, emedan »gossen» här är ackusativobjekt, d. v. s. uttrycker föremålet för handlingen (märk: *objekto* betyder *föremål, sak*) under det »läraren» är den som utövar handlingen i fråga, är *subjekt* i satsen. Man brukar även uttrycka det så, att ackusativobjektet svarar på frågan Vad? (Här: Vad slog

läraren? Svar: »Gossen», som således är ackusativobjekt. Satsen skall på Esperanto heta: »La instruisto batis la knabo-*n*.» Då ordföljden i Esperanto är fri, är det emellertid ingenting som hindrar oss att kasta om ordningen mellan orden och säga: »La knabo-*n* batis la instruisto.» Det skulle vara ett stort misstag att översätta detta med: »Gossen slog läraren», vilket ju blir raka motsatsen till vad man ville säga. Detta misstag undanrödjes av *n*-et.

Nu tillkommer emellertid en annan sak. Det finnes nämligen ett s. k. dativobjekt och det ledsamma är, att detta i svenskan till utseendet kan och brukar vara fullkomligt lika, ehuru dess betydelse i satsen är en helt annan. Vi kunna taga t. ex. samma sats som nyss genom att ändra om den något, »Läraren (han) gav gossen (honom) ett slag. Frågar man sig: Vad gav läraren? blir svaret väl icke »gossen» utan »ett slag» som således är ackusativobjekt. (Det förefaller kanske märkvärdigt att säga att »ett slag» är det föremål, som ges, men utbytes detta ord mot ett annat, t. ex. »bok», framgår detta tydligt. »Gossen» är i denna sats liktydigt med »*åt* gossen», vilket är kännetecknet för dativobjektet, som i Esperanto utmärkes genom prepositionen *al*. Under det *åt* (eller *till*) i svenskan oftast utelämnas, får *al* i Esperanto aldrig fattas. Märk även, att efter *al* användes i Esperanto alltid grundformen, t. ex. *al li*, icke grundformen såsom i svenskan (vi säga: *åt honom*, icke *han*), *vilket* kvarstår som ett minne från fornsvenskan. Översatt till Esperanto skulle satsen i sitt nya skick således heta: »La instruisto donis al la knabo baton» (eller: »la instruisto donis baton al la knabo» o. s. v.) Dativobjektet kallas även »personobjektet», ackusativobjektet åter »sakobjektet», emedan det förra vanligen är en person, det senare ett föremål.

Som allt annat kan objektsformer-na fullständigt läras endast genom övning och denna erhålles lättast genom att noga observera, när de förekomma i en Esperantotext. Här skola vi till sist ge några enkla exempel:

La maljunulo rakontas fabelojn al la infanoj. Ili amas lin kaj liajn fabelojn. Li legas libron. Kiun libron li legas? Tion mi ne scias. Ĉu vi skribas leteron al la patro? Jes, mi sendos gin hodiaŭ. Salutu lin! Sendu miajn salutojn al li! Tion mi faros.

Efterskörd från Baltiska Esperantomötet.

På följande något konstifika sätt skildrar »Skånska Aftonbladet» esperantomötets öppnande:

»Baltiska Esperantomötet i Malmö öppnades i går i Industriföreningens sal av sekreteraren i Malmö Esperantoförening, som hälsade de närvarande välkomna. Därefter uppträdde de respektive

Talaren slutade sitt föredrag med att framhålla att det personliga samarbetet mellan dessa representanter vid den blivande lastningskonferensen måtte bliva sådant, att det båda gott för de tre ländernas fortsatta gemensamma arbete arbeta på ningar från meningsfränderna i Moskva stor uppmärksamhet.

Kl 8 e. m. samlades esperantisterna till gemensam supé på Baltiskans »Kastell». Under supén konverserades livligt på esperanto oc havsändes telegram till världsspråkets uppfinnare d:r Zamenhof.

Talaren hade ingående studerat förhållandet inom särskilt de länder vars kuster ligga vid Östersjön och hade uppgjort en tablå över uträknade fribord före och efter 1906, och resultatet hade visat sig att efter de nya bestämmelsernas ikraftträdande förslingsprocenten betydligt stigit. ombuden. Särskilt väckte den ryske esperantisten Szabunjewisz tal med hälsningsarrnämfeinu Isatno H. sngirngiat hmb ningsfränderna i Moskva stor uppmärksamhet.

Strax innan föredragets slut avlägsnade sig kronprinsen tillsammans med sjöministern.»

Rätt avskrivet intygar *A. S. K:o.*

S. E. F.

Inbetalda årsavgifter:

Otto Müller, *Lidköping.*

Erik Ros, *Gullspång.*

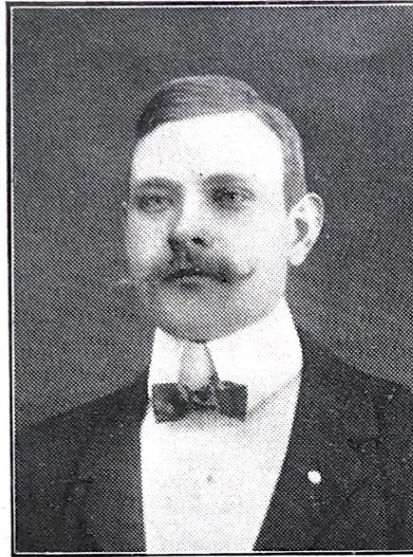
Ernfrid Eriksson, *Idkerberg.*

Kluboĵ en Stockholm Malmö,
Norrköping, Karlstad, Tidaholm
k. t. p. Kial vi ne venas?

Kvitteras d. 24/9 14.

J. Helsing.

Esperantister:

Peter Berg.

Prisnämnden i Fyrväplingens Esperantopristävlan, bestående av herrar G. H. Backman, John Pettersson och August Freybrandt, utsåg till förste pristagare herr Peter Berg, Kungslena, Kaflås, som således fick nöjet göra en resa till Paris.

Då Fyrväplingens redaktion på herr Backmans förslag utlyste denna pristävlan, gjorde den det i den förhoppningen att kunna skaffa Esperantorörelsen i Sverige åtminstone en entusiastisk kämpe, och jag tror, att man lyckats finna den rätta personen. Som jag hade det stora nöjet att få sammanträffa med herr Berg under »Baltiska Esperantodagarna i Malmö, så är det för mig ett dubbelt nöje få presentera honom.

Berg, som är född i Lerums församling av Älvsborgs län den 7 okt. 1885, började studera Esperanto 1913, och är redan nu en ivrig esperantist, som fullt tror på Esperantos slutliga framgång och seger. Själv skriver han härom i Fyrväplingen:

»Min första impuls till studiet av Esperanto fick jag vid ungdomsmötet på Mösseberg 1913 genom Fyrväplingens programnummer, som spreds bland mötesdeltagarna. Att Esperantospråket är ovanligt enkelt, kom jag så småningom underfund med och rekommenderar därför det samma till studium av intresserade, helst som man samtidigt inhämtar bättre kunskap i sitt eget modersmål.»

Sin resa till Paris och åter skildrar han på ett utmärkt sätt i Fyrväplingens augustinummer.

Att det nu utbrutna kriget gjorde ett avbräck i hans såväl som många andra parisresande esperantisters stor-slagna drömmar, kan man väl förstå. Han fick till följd av oroligheterna i Paris tillbringa en helt kort tid därstädes och dessutom försaka den kongress som säkert skulle ha blivit någonting enastående i sitt slag.

Trots svårigheter, som hotade, kom Berg åter till sitt land igen med erfarenheter och minnen från sin första Esperantoresa, som troligast komma att följa honom livet igenom. Han säger själv, att han under sin samvaro med belgiska »samideaner» fick erfara den samhörighetskänsla, som världsspråket framkallar mellan folk av olika nationer. Då Berg är medlem av flere ideella föreningar, så ha vi stort hopp om att vi funnit en person, som kommer att göra Esperanto stora tjänster. Min lyckönskan till honom i hans arbete för vår ädla sak.

Samtidigt tar jag mig friheten att till Fyrväplingens redaktion uttrycka ett offentligt tack för den tjänst den genom denna tävlan gjort Esperanto och rekommenderar jag denna tidning till mina samideaner, därtill har jag dubbel orsak, då varje nummer av den innehåller en särskild Esperantoavdelning.

E. Adamson.

Utdrag av cirkulärskrivelse från Universala Esperanto- Asocios centralbyrå.

De förfärliga tilldragelser, som nu belasta nästan hela Europa, äro i hög grad till hinder för vår verksamhet, som framför allt grundar sig på alla nationers fredliga samarbete. Enär vi dock anse att, till och med under så ofördelaktiga förhållanden, U. E. A. bör vara i stånd att fullgöra en del nyttiga tjänster — såsom redan skett alltifrån krigets början — och i övrigt med hänsyn till nödvändigheten att bibehålla en centralpunkt för esperantorörelsen, ha vi beslutat att U. E. A:s centralbyrå, belägen i ett neutralt land, skall förbliva öppen under kriget. Densamma skall i den mån, som omständigheterna medgiva, fortsätta sin verksamhet

och skall söka vara till nytta för medlemmarna av vårt förbund och för vår rörelse.

Våra ombuds verksamhet i de länder, vilkas krigsmakt ej är mobiliserad, fortfar som vanligt. För uppdrag som skola uträttas i de krigförande länderna, bedja vi att framställningar sändas direkt till vår centralbyrå, som antingen genom ombuden (la delegitoj) eller genom särskilda korrespondenter, med vilka den står i förbindelse, skall — så gott sig göra låter — söka fullgöra dessa uppdrag.

Enär större delen av tidningen Esperantos prenumeranter befinna sig i de krigförande länderna, är tidningens utgivande avbruten tillsviare. Emellertid skola vi genom särskilda cirkulär underrätta våra ombud (eventuellt även prenumeranterna) om alla viktiga saker och beslut.

Dr. Zamenhof åter i Warschau.

Bland de tusentals esperantister som vid krigsutbrottet befunno sig på väg till Pariskongressen var även dr. Zamenhof, som beslutat sig för att bevista även denna kongress och taga del i den triumf som hans verk här gick att fira och med sin närvaro giva kongressen den prägel, som hittills varit utmärkande för dem.

Dr. Zamenhof befann sig, då kriget brakade löst, i Tyskland, och då han ju är rysk undersåte, fruktade man på åtskilliga håll, att han skulle råka i tysk fångenskap. Så blev emellertid ej fallet, ty som redan meddelats i den svenska pressen var dr. Zamenhof med bland den ström av flyktande ryssar, som över vårt land sökte sig en väg hem till Ryssland. Nu meddelas i det sist hitkomna numret av »The British Esperantist», att dr. Zamenhof lyckligen anlänt till sin hemstad, Warschau.

Det är att hoppas, att han här måtte vara i trygghet och få överleva detta ödeläggande och nedrivande världskrig, som för skaparen av Esperanto säkerligen är ett hårt slag, han som i detta sitt verk såg det första steget till världsfredens uppnående. Först när folken ömsesidigt förstå varandra, kan drömmen om världsfred gå i fullbord och detta kan nås endast genom det internationella hjälpspråket.

Pacmonumento.

Pacmonumento.

Meze de la milita fajro en Eŭropo du landoj inaŭguraciis pacmonumenton kiel signon de centjara interpaco. Tiuj du landoj estas Svedujo kaj Norvegujo, kies loĝantaroj kune kolektis rimedojn por povi starigi monumenton kiel rememoraĵon de tu ĉi feliĉa tago, ne feliĉa ĉie, male, sed por ni, kiuj havis la ĝojon ĝui centjaran pacon, la plej feliĉa por la la landoj kiel por la popoloj.

La 16-an de Aug. 1914 kolektiĝis ĉe la sved-novega limo, en la proksimeco de la stacio Charlottenberg, ĉirkaŭ 15—20,000 da homoj el la du landoj, inter ili ankaŭ multe da parlamentanoj. La svedaj kaj la norvegaj flagoj flirtis tie kune. La svedaj partoprenantoj estis bonvensalutataj de rektoro Horst el Kristiania kaj poste la episkopo von Schéele faris historieton pri la aperado de la monumento. Post kiam oni kantis la svedan popolkanton »Du gamla du fria», la parlamenta prezidanto Lövlund parolis; li diris inter alie: — »La inaŭguracio de la monumento estas la plej agrablaj horoj, kiuj mi travivis. Oni povus dubi, ĉu estus konvene dum tia milita situacio malkovri la monumenton, sed venis nova okazo, kiu tute ŝanĝas tiun dubon nome la konsento inter la registaroj de Sve-

dujo kaj Norvegujo, en nuna minacanta situacio provi teni nin ekster la batalado kaj gardi nian neŭtralecon kaj ke, kio ajn okazu, ni neniam armi unu kontraŭ la alia Multege da aplaŭdoj!

Poste oni kantis la norvegan popolkanton »Ja vi elsker dette landet» kaj la festokanton de norvega komponisto kun teksto de svedo.

Kune kun la inaŭguracio la »sveda paco-federacio» havis sian jarkunvidon kaj samtempe aranĝis subĉielan feston kun paroladoj inter alie de la sveda pacifisto, redaktoro J. L. Saxon, konata kiel favora al la mondlingva demando.

Mi esperas, ke la deziro de la partoprenintoj en la grandioza inaŭguracio estu efektivigata, ke niaj landoj neniam armu unu kontraŭ la alia, ankaŭ mi esperas, ke la unuaj teruraj militoj, en kiuj kontraŭ sia volo ankaŭ partoprenas samideanoj, baldaŭ finu kaj ke ni baldaŭ povas starigi plu da monumentojn, sed tiam kiel signon de internacia pacinterkonsento. La esperantistoj havis multe por fari por efektiviigi tiun problemon, ĉar la malkompreno inter la popoloj estas eble la plej granda kaŭzo de militoj.

E. A.

La tasko de niaj societoj.

De d-ro Antoni Czabrynski.

La celo de la esperantistaj societoj, kiel estas bone sciata, estas: propagando de la helpa lingvo.

Plejgrandparte tiuj societoj naskiĝis en postbulonja periodo kaj ili havos nur limigitan daŭron de la tempo en la estonteco. Ilian rolon oni ne devas trotaksi. Ju pli bone disvolviĝos esp. movado, despli multe kaj ofte la registaroj prenos la iniciativon de la sistema propagando, enmetante la instruadon de helpa lingvo en la programon de la lernejoj. Kompreneble, tio povas okazi ne pli frue, ol kiam ni estos sufiĉe multenombraj, ĉar leĝo postulas la forton, kiun liveros la grandaro de postulanta tion publiko.

Sekve societoj esp. estas fenomeno, daŭronta en nia movado eble nur dum unu generacio, aŭ nemulte pli longe. Ju pli multenombraj estos la rolo de la societoj, ĝis fine la

propagando fariĝos tute sen necesa, same, kiel sen necesaj estus societoj, propagandantaj polan lingvon en Polujo.

Kiam esperanta lingvo fariĝos ĝenerale konata, niaj societoj finos sian ekzistadon, kun ĝojo likvidante tutan ĝistiaman agadon.

La rimedo por la celo.

En multaj societoj jam nun oni povas konstati ian krizon. Antaŭ kelkaj jaroj ankoraŭ sufiĉis prelegi en la societoj pri Esperanto, ripe-tante centfoje la samon kaj la homoj ne enuiĝis. La societo kunigis ĉiujn, kiuj en koncerna loko sentis es-perrante kaj la prelegoj altiris multajn el tiuj, al kiuj nia ideo estis io tute nova, nekonata.

Sed nune la movado trapasis la limojn de la societoj. Societo fariĝis nur unu centra riverujo, ekster kiu fluas multaj riveretoj de esp. vivo, akvumante rete la tutan sur-facon de publika vivo. Societo ĉi-jare ellasas el siaj instruadĉambroj ian difinitan kvanton da homoj, kiuj pli, aŭ malpli bone parolas esperante. Dekkelkaj el ili enskribiĝas kaj iĝas societanoj, aliaj formas la rezervan armeon de esperantujaj civitanoj, kvazaŭ la infanoj de la patrujo ek-sterlande. Ili ne estas perditaj: tiuj ĉi flankaj riveretoj plivigliĝos la akvumigon de la centra riverujo.

La ideologoj de esp. ideo konstatas, ke ili perdis la agadkampon. Certe ili ĉiam ankoraŭ akiras ian kvanton da neologismoj, ilia lingvo fariĝas pli fleksebla kaj riĉa, sed pri esperanto ili scias la samon, kion ili sciis antaŭ kelkaj jaroj. Certe estas novaĵoj: novaj delegitoj, kur-soj, societoj — unuvorte tiel nomata »kroniko« — sed ĝi estos ankaŭ post dek jaroj, kvankam ŝanĝiĝos ĝia enhavo. Ne ŝanĝiĝas la ideo. Ĝi estas tro simpla por povi ŝanĝiĝi.

Ankaŭ la propagando ĉesis dis-volviĝi. Al propagandistoj esp. publiko respondas:

— Kio estas Esperanto, ni jam scias, certe ĝi estas grava afero, — sed ni lernos la lingvon kiam ĝi estos de ĉiuj konata, ĝis tiu estonta momento ni ĝin multe ne bezonas.

La vojo ŝajnas, kvazaŭ fermita. La societoj plendas, ke antaŭ la kongreso en koncerna urbo pli bone staris la afero, plendas la propagan-distoj, ke ili ne estas jam tiel aŭ-skultataj, kiel antaŭe.

Sed oni ne konsideras, ke antaŭ la kongreso esperanta ideo estis konata preskaŭ ekskluzive en la societo, dum ekster ĝi resonis nur kvazaŭ ĝia eĥo, kaj nun oni scias

pri Esperanto jam ĉie. Tial la propagandistoj, predikantaj ĉiom la semon, ne estas plu kun intereso aŭskultataj. Oni atendas nur la miraklon, ke ĉiuj fariĝu parolantaj esperante!

Se la afero ne staras ĉie same, se ekzistas ĝis nun urboj aŭ urbetoj, kie esp. societo havas luksan libreton kun oraj randoj, en kiun roman-tismoplene oni enskribas ĉiun novan okazintaĵon en loka vivo de societo, — tio ne ŝanĝas principe la nor-malan disvolviĝon. Tiaj societoj aŭkaŭ post ia tempo atingos la ŝtupon, kiun aliaj jam atingis. Per senbaza entuziasma romantismo oni ne povas longe vivi! Oni devas doni al societoj esperantaj prak-tikan bazon.

Kiamaniĉe tion fari?

Rompinte kun la ĝisnuna taktiko, jam foruzita, oni devas apliki novan agadmanieron.

La lingvo estas la standardo de la kulturo. La lingvo internacia estos la standardo de internacia kulturo. Sekve, ni enkonduki en societojn ne nur la lingvon, sed ankaŭ tiun ĉi kulturon, ĝian spiri-ton. Ni prelegu, ekkonu, diskutu pri modernaj internaciaj okazintaĵoj, pri la eltrovaĵoj kaj ilia influo je moderna vivo.

La pli granda parto de nia inteli-gentularo komprenas nur ĝeneralajn ideojn de nia kulturo, tamen multaj vivregionoj enhavas por ĝi sufiĉe da enigmoj.

Jen la kulturo, en kiu ni vivas, havante ne sufiĉe klaran ideon pri ĝi. Jen la vastega kampo por la prelegoj, kursoj pri la radikoj kaj historio de nin ĉirkaŭanta kaj nin feliĉiganta per siaj bonfaroj, riĉa kulturo materiala kaj spirita. Jen la sango por la malplenaj, anemiaj vejnoj de esp. societoj, al kiuj ŝajnas, ke sufiĉos ĉiam ripeti: Esperanto, Esperanto, kaj ke ĝi tiavoje venkos.

Kiel lingvo internacia, Esperanto havas la taskon fariĝi la standardo de internacia kulturo, kiun ĝi devas trasaturigi, trapeometri en ĉiujn branĉojn kaj regionojn. Ĉiam kaj ĉie, kie tio estas ebla, oni devas praktike apliki Esperanton, do ankaŭ en espe-rantaj societoj, por ke nia lingvo ne fariĝu ia senviva laboreja kreaĵo, kiun oni admiras, klinante la kapojn antaŭ la spriteco kaj intelekto de ĝia kreinto, sed en haoso de ĉiutaga vivo oni baldaŭ forgesas pri ĝi, pro-mesante al ni maksimume lerni Es-peranton iam, en estonteco, ne nun, »pro manko da tempo«.

Tiu ĉi voĉo de krakova propag-

andisto, longe cerbuminta pri novaj vojoj, estu ripetota de kiel eble multe da esperantaj ĵurnaloj, kaj liaj konsiloj aplikotaj de ankoraŭ pli multe da esp. societoj.

Eble reviviĝos tiuj ftizaj esp. societoj, suprenlevigantaj internacian standardon, kiam ili samtempe re-prezentos internacian kulturon.

»Pola Esperantisto.«

La fiero de la fiŝkaptista vilaĝo.

Pacrakonto de J. L. Saxon.

Dum mia libertempo mi deziris aerŝanĝon kaj absolutan ripozon. Mi rigardis la geografian karton por eltrovi konvenan lokon.

Per la longfingro mi sekvis la okcidentan marbordon supren. Ĉe la fiŝkaptista vilaĝo en Beckhammar mi restis. Tie loĝis mia amiko, la komercisto Brennerholm.

Mi skribis al li kaj demandis, ĉu li povus al mi havigi bonan loĝejon. Li respondis jes, kaj mi veturis.

Tuj kiam mi alvenis, li montris al mi la mirindaĵojn de la fiŝkap-tista vilaĝo, kiuj ne estis multe-nombraj.

»La plej bona estas restanta«, li konsolis min.

»Kio do restas?«

»Estas niaj maljunuloj — veter-batitajn, blankharajn, sepdekkvin-kaj centjarulojn, sed kun la vogleco de la junulo en la rigardo. Vi tamen ne povas vidi ilin antaŭ ol en la venonta dimanĉo.«

»Kial nur tiam kaj ne alian tagon.«

»Tiam ili estos kolektitaj en la preĝejo.«

La dimanĉo venis, kaj ni lokiĝis en la malnova pastrobenko ĉe la ĥoro, por ke ni povu rigardi ĉion.

Ili venis unu post la alia, kaj mi konfesas, ke mi ĝuis. Mia amiko rakontis al mi pri la diversaj per-sonoj.

»Kiu estas li, kiu havas la me-dalon.«

»Estas la fiero de la fiŝkaptista vilaĝo. Unu de la malmultaj an-koraŭ vivantaj el la dan-germana milito 1864. Li havas, kiel vi vidas, du medalojn: unu de la ordinaraĵ

memoromedaloj kaj unu por kuraĝeco en milito. Estas ne sufiĉe, ke li efektive flaris pulvofulmon; li per propra mano faligis dekunu personojn.»

»Kaj tio ŝajnas al li, ke estas heroo faro, ĉu?»

»Kompreneble!»

»Kio estis, kio instigis lin iri la militon libervole?»

»Li ne estis libervolulo. Li tiampe laboris en Danujo, kaj kiam li amis heroojn kaj aventurojn kaj krom tio estis proponita bonan salajron, li donis sin al la milita metio.»

»Nu, kiu estas la bela maljunulo, kiu sidas tie en la benko?»

»Estas la lumturgardisto — brava viro, vi kredu. Li savis ne pli malmulte ol tridekdu homoj, kiujn sen lia helpo certe estus kaptajo de la ondoj. Kio mortotimo estas ŝajnas ke li ne scias. Liaj fortoj estas superhomaj, kaj ili ŝajnas pliigi kun la penadoj.»

»Ĉu li havas ian taskon kaj pagon por tiamaniere helpi bezonantojn?»

»Ne.»

»Estas tute libervole, ke li fojon post fojo riskis sian vivon por savi la vivojn de aliaj?»

»Tute libervole.»

»Ĉu vi povas diri al mi kiom da edzinoj okaze de lia kuraĝo, trove-meco kaj oferemo evitis esti vidvinoj?»

»Permesu min kalkuli!» Li kalkulis silente kaj respondis: — »Dudekvar. De la aliaj estis kvar junaj viroj, la sola apogo por siaj gepatroj.»

»Kaj kiom da infanoj sekve evitis esti senpatraj?»

»Vi ne havas malgrandajn postulojn pri mia lokokonado, sed mi estas naskita tie ĉi ne nur por la plezuro», respondis Brennerholm kaj kalkulis ree silente. Momenton poste li daŭrigis: Ĉirkaŭ centdudek kvin — la familioj tie ĉi estas tre infanoriĉaj.»

»Kial li ne portas sian medalon?»

»Li nenium ricevis.»

»Mi komprenas; oni donis al li pli substancan rekompencan ol tian idealan moneron.»

»Ne, li nenium rekompencan ricevis.»

»Li, kiu libervole kaj sen penso pri salajro savis la vivojn de tridekdu svedaj patrujanoj, plejparte familiozorgantoj, ne estas rekompencita, kiam oni medalis viron, kiu — kaj tio krome kontraŭ salajro — mortigis dekunu personojn, ed-

zojn, infanopatrojn aŭ la esperon de gepatroj. Ĉu ne ŝajnas al vi...»

Mi rompis min mem por doni al Brennerholm okazon pretigi la frazon.

»...ke estas la lumturgardisto, kiu devus havi la medalon, tio estas via opinio, ĉu ne?»

»Jes. Sed ankaŭ, ke estas li, kiu devus esti rigardata kiel la fiero de la fiŝkaptista vilaĝo.

Estis kiel fulmo briligus la vizaĝon de Brennerholm.

»Vi estas certe prava», li diris tute konvinkita.

El la sveda

E. Adamson.

Libroj ricevitaj.

Esperantista Dokumentaro:

Kajero 24; Fundamentaj dokumentoj pri la oficialaj institucioj de Esperanto 1914. Prezo 0: 25 fr.

Kajero 25; Aldono al la Tutmonda Jarlibro Esperantista 1913—1914.

Kajero 26; Naŭa Universala Kongreso de Esperanto (Bern, 24—31 Aŭgusto 1913). Prezo 3: — fr.

Estas ne malgranda laboro, kiun prezentas tiuj tri verkoj, preparitaj de la Esperantista Centra Oficejo en bona tempo por la intencita deka kongreso en Parizo, kaj ili estas bona pruvo pri la aktiveco de tiu institucio.

La unua de la cititaj verkoj prezentas en neordinare klara kaj konciza formo la organizon de la oficialaj esperantistaj institucioj. La lingva komitato, konstanta komitato de la kongresoj, esperantista centra oficejo, internacia unuigo de esp. societoj, oficiala gazeto kaj internacia societo de amikoj de Esperanto; ĉiuj tiuj institucioj estas kiel eble plej komplete priskribitaj en la verko. Ĝin posedu ĉiu serioza esperantisto!

La aldono al la jarlibro necesigita por konservi la uzeblecon de la jarlibro, estas laŭŝajne valora kompletigo de tiu, donante multajn novajn organizaĵojn esperantistaj kaj ankaŭ korektojn rilate al la unua eldono. Ĝi estas ricevebla de ĉiuj aĉetintoj de la jarlibro kontraŭ respondkuponon.

Kafé Linnéa

(Nykterhetsvännernas Kafé)

NYGATAN 34 - (Pousettska huset)

■ TELEFON 859 ■

Frukostar, Middagar och Soupéer. Smörgåsar, Kaffe, The o. Choklad m. m. Beställningar för mindre sällskap.

LOVISA HÖRLIN.

Gävle Esperantoförening

avhåller ord. månads-
möte Tisdagen den 6 oktober
1914 kl. 8 e. m. å lokalen S.
Kungsgatan 8.

La tria libro estas imponanta dokumento pri la grandeco de la esperantaj kongresoj, konsistanta el 166-paĝa grandformata volumo. Ĝi raportas detale pri la diversaj aferoj apartenantaj al tia kongreso; raporto pri la preparaj laboroj, la protokoloj de la kunsidoj, la nomaro de la partoprenintoj kaj informojn pri la specialistaj kunvenoj kaj la oficialaj solenoj kaj festoj de la kongreso. Ĝi respegulas en klara maniero la ĝeneralan staton de la esperanta movado dum la pasinta jaro kaj donas multon da interesaj kaj utilaj informoj.

* * *

Le Problème de la Langue Internationale, de E. Boirac. Eld. de Esperantista Centra Oficejo. Prezo 0: 25 fr.

La jena broŝuro, estante represo de artikolo unue aperinta en »Revue Pédagogique» estas speciale skribita por enkonduki la helplingvon en la instruistaj kaj profesoraj rondoj kaj, skribita de la fama rektoro de la Akademio de Dijon, s-ro Boirac, ĝi estas bona batalilo por Esperanto, plena je valoraj nerefuteblaj argumentoj. Estas dezirinde, ke ni havu tian verkon ankaŭ svedlingve, ju pli frue des pli bone.

Samideanoj!
Abonu "La Espero"!

HERRAR

ekipera sig bäst och fullständigast hos

Axel Lidholm

Drottninggatan 30 - - GEFLE

Kiam vi bezonas
viandon, mendu
ĉe

FRANS A. OLSON

Telef. 34 □ GEFLE □ Telef. 34

Presenter inköpta hos

Juvelerarefirman

A. U. Wahlberg, Gefle

äro alltid välkomna.

Filial i Bollnäs.

Josef Wikströms

Tobakshandel

GEVALIAPALATSET - GEFLE

Central- och Jernvägshotellen

GEFLE

REKOMMENDERAS!

SKODON

Största sortiment hos

A. M. Zimmerman & Co

C. J. LINDH

BOK- & DISTRIBUTIONSAFFÄR

S. FÄLTSKÄRSGATAN 19, GEFLE

.....

Rekommenderar sig vid behov av
Böcker, Tidskrifter och Häftesarbeten.

.....

RIKSTELEFON 1697.

LECIONOJN de Itala, Latina kaj Portugala Lingvoj per Esperanto

kaj aliajn interesajn fakojn publikigas la internacia duonmonata revuo "L' ESPERANTO".

Jarabono Fr. 3.25 (Sm. 1.300)

Kolekto 1913 (1:a Jaro) enhavanta 21 lecionojn de Itala lingvo Fr. 2 (Sm. 0.800)

Specimenon kontraŭ respondkupono.

Konto ĉe la Ĉekbanko Esperantista — London.

Sin turni al eldonisto

A. PAOLET - S. Vito al Tagliamento (Italujo)

Abonejoj ĉe ĉiuj Librejoj kaj Esperantaj Gazetoj.

La Espero

utgives av Gefle Esperanto-förening och utkommer omkr. den 15 i varje månad.

Lösnummerpris 10 öre.
Prenumerationspris Kr. 1: 20.

Prenumeration kan ske dels direkt hos tidningens expedition, **Gefle**, dels genom återförsäljare eller på posten.

Återförsäljare önskas på varje plats! Provision om flere exemplar tagas!

Prenumerantsamlare erhålla 20 öre för varje anskaffad prenumerant, om minst 5 prenumerationsavgifter insändas samtidigt.

Abonprezo ekster Svedujo 1:00 Spesmilo. (12 numeroj).

Specimeno kontraŭ respondkupono. Mendo ĉe R. Pehrsson, 3—23, Gefle.

PROVU LA KOPIOKRAJONON ESPERANTO!

3:— kr. por dekduo. 30 oeroj por unu.

W. WAHLUND, GEFLE

Wickmans Kappaffär

NORRA KUNGSGATAN 7 - GEFLE

Vid Rådhusplanaden.

Kappor o. Promenaddräkter i stort urval. Beställningar emottagas o. utföras förstklassigt.

RIKSTELEFON 1391.

Gust. Holms Förstoringsanstalt

Brunnsgatan 78, Gefle. •• Rikstel. 1628.

Utför förstorningar efter fotografi. Förstklassigt arbete. Begär priskurant.

N. Lundgren

GEFLE - Interurba tel. 151

Kamentuboj por fabrikoj.

Pli ol 750 konstruitaj.

Riparoj dum uzado.

Fulmkonduktiloj estas muntataj.

Propra brikejo en Upsala.

Plej granda firmo por konstruo de fabrikoj kamentubojen Skandinavio.

Argenta medalo en Stockholm 1897

» » » Gefle 1901

» » » Norrköping 1906

Från

La Esperos expedition, Gävle,

kan rekvireras:

Läroböcker:

Lärobok i Esperanto av G.

H. Backman ..... 1:—

Lärobok i Esperanto av P.

Nylén ..... 1:—

Lärobok i Esperanto av Carl

Ohlsson 0: 50

(Alla med Esp.-svensk ordlista).

Esperanto-språklära av O. W.

Hjärtstätt 0: 40

Esp.-svensk och svensk-esp.

ordbok av O. W. Hjärtstätt 0: 60

Svensk-esp. ordbok av E. L:son

Finn 1: 50

Sveda Kantaro, kun melodioj 0: 35

Esperantista Kantaro, » 0: 75

Nova Testamento (afrankite)... 2: 50

Esperanto-stjärnor 0: 75

Esperantoflagga (bordsflagga)... 2: 40

d:o (något enklare) 1: 75

d:o (mindre) 0: 85

d:o d:o 0: 50

d:o (miniatyr) 0: 15

10:e världs-Esperantokongres-

sens officiella vykort. 1 duss.

1:— kr. .... 1 st. 0: 10

d:o reklammärken, 100 st.

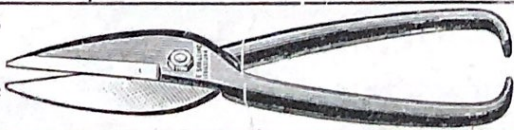
1:— kr. .... 1 st. 0: 02

Ozarowsky & Pehrssons

Bleck- & Plåtslageri

N. Kopparslagaregatan 15, Gefle

○ TELEFON 188 ○

Finna Esperantisto

Officiala monata organo de Esperanto-Asocio

de Finnlando. ○ Abonprezo 3:— Fmk.

Adreso: **S-ro Albin Sandström,**

11, Köpmansgatan, Helsingfors.